

ערך העגל 2,000 לירות (425 ק"ג — 5% × 5 טעם להמשיך ולהחזיק בעגל ומוטב להוציאו מהמפטמה במשקל של 450 ק"ג. (לירות).

סיכום

ככל שעגל גדל יותר, גדלות ההוצאות היומיות וההכנסות קטנות, כי תוספת המשקל בגיל מבוגר ובמשקל גבוה קטנה, ובמשקל (גיל) מסוים אין עוד התמורה עבור תוספת המשקל מכסה יותר את ההוצאות המשתנות. (הזנה, ריבית יומית, סיכון, שיכון ועוד).

כל מגדל צריך לבחון באיזה משקל, או באיזה גיל העגלים שלו מגיעים למצב זה, ובהתאם לכך לקבוע את מועד הוצאתם מהמפטמה. כל איחור בהוצאה מביא הפסדים למגדל.

בסיום דברי אני מודה למר מנחם זוהר, שקרא את החומר והכניס בו מספר תיקונים.

לבן, שה"מ

ההוצאה האמיתית הכוללת על עגל זה מצטרפת מההוצאות:

למזון — קש ומ"מ	3.03 ל"י
סיכון 0.40, ריבית 0.66	1.06 ל"י
ס"ה	4.09 ל"י

התמורה בעד ק"ג תוספת משקל שהם 0.950 ק"ג × 5 ל"י = 4.75 ל"י; עודף הכנסה ליום החזקה 0.66 ל"י.

עגל ב-450 ק"ג, עם הגדלת מנת המ"מ ב-0.5 ק"ג, הגדלת הריבית ב-0.12 ל"י (על-ידי עליית ערכו) וירידה בתוספת המשקל ב-50 גרם (950 גר' במקום 1,000) — שינויים אלה מעלים את ההוצאות ב-30.5 אגורות ליום ומשאירים ריווח יומי של 10 אגורות בלבד. בחשבון זה אין עוד

הערות לדיון במשק החלב המשפחתי

הוא חלק ממנו), וכרמה טכנולוגית המאפשרת השגת היעדים.

הפיתוח הטכנולוגי חייב מצד אחד להתאים את עצמו לסדרי הגודל של המשקים, ומצד שני — ההתפתחויות הטכנולוגיות יכתיבו אחר כך את גודל היחידה הכלכלית.

כדאי לזכור את דוגמת ענף הכותנה, שהתפתחויות טכנולוגיות (הקטפות וכלי הריסוס) קבעו אם המשק המושבי יוכל להמשיך ולקיים את הענף, ואם כן — איזו צורת התארגנות תיבחר ממנו כדי להצליח בכך. ההבדלים בין ענפי הכותנה והרפת ברורים, אבל ציינתי דוגמה זו רק כדי להמחיש את תפקיד המפתח שעשויה למלא הטכנולוגיה בהשפעתה על גודל הענף בסקטור המשפחתי ועל צורת התארגנותו.

יחסי הגומלין בין טכנולוגיה לבין כלכלה ומימשק בענף — הם נושא חשוב ביותר שנעדר מן הדיון.

מייכאל גיל, מערכות כור

משק החלב המשפחתי במושב, מצבו ותחזיות לעתידו נדונו זה לא כבר, בכתב ובע"פ, בפורום מים שונים, וזאת עקב הריווחיות הנמוכה של משקים משפחתיים רבים וההאטה בייצור דווקא בשעה שדרושה הגברת ייצור החלב.

לאחרונה (8.1.73) נערך במרכז וולקני יום עיון שהוקדש לנושא, ומצבו של משק החלב המשפחתי הוא בו מכמה וכמה זוויות. פיתוח הרפת המשפחתית מחייב הכרעה לגבי הגודל האופטימלי של יחידת הרפת. מספר החולבות בדגמים השונים של היחידות יקבע את מספר יחידות המשק. הבעיה רגישה, אך היא חשובה ביותר לגישת הפיתוח ולהשקעות נכבדות, שישאו פרי רב או מועט. שאלה זו לא נתמצתה.

הרפת המשפחתית, החייבת לתת תמורה כס' פית הוגנת ונוחות סבירה לעובד, תלויה לא רק בטיב העדר וברמת המימשק, אלא גם במערך האירגוני והמשקי הכולל (שהמשק הבודד —